

И Н Ф О Р М А Т О Р

О КАТЕГОРИЗАЦИЈИ И РАДУ СЕОСКИХ ТУРИСТИЧКИХ ДОМАЋИНСТАВА

ШТА се категоризује? собе

**апартмани
кампови**

КОЛИКО лежајева може да се категоризује?

до **20 лежајева у собама и апартманима до
10 смештајних јединица у кампу**

КО може да категоризује собе, апарт. и камп за издавања туристима ?

Физичколице

&*| ^ ^)
_ ^_Д_*

ПОСТУПАК КАТЕГОРИЗАЦИЈЕ

1. Захтев се подноси на одговарајућем образцу. Попуњени **образец** захтева се доставља се надлежној служби **општинске** управе,

поштом или преко писарнице.

Уз захтев се подноси:

•• доказ о извршеној уплати административних такси ♦
фотокопија личне карте власника објекта •* доказ о
власништву подносиоца захтева над објектом или праву
коришћења

2. Захтев се подноси **појединачно** за сваку собу, апартман или камп ако се у оквиру једног сеоског домаћинства категоризује само једна соба, апартман односно камп. **Заједнички** захтев се подноси за категоризацију више соба, апартмана односно кампа у оквиру једног сеоског домаћинства.

3. Саставни део захтева за категоризацију су податци о години изградње односно последње реконструкције објекта, о врсти и капацитету објекта као и предлог за категорију.

4. Испуњеност услова у погледу уређења, опреме и услуга прописаних за тражену категорију, утврђује **Комисија** за категоризацију коју именује Општина односно Град.

5. Подносилац захтева обавештава се писменим путем или усмено о датуму доласка Комисије за категоризацију.

6. Комисија сачињава **записник** о чињеничном стању у погледу

уређења, опреме и услуга по свим елементима и критеријумима прописаним за категоризацију одговарајуће врсте смештаја .

На основу утврђеног чињеничног стања Комисија даје предлог за разврставање објекта у категорију за коју испуњава услове.

7. Раду Комисије за категоризацију присуствује власник објекта или лице које је за то писмено овлашћено од стране подносилаца захтева.

8. **Овлашћено лице** на захтев чланова Комисије даје потребне информације и податке о објекту и обезбеђује услове за несметан рад Комисије: увид у све просторије објекта и одговарајућу документацију (пројекат објекта и сл) .
9. Врста и категорија објеката у сеоском домаћинству одређује се **решењем** које доноси, на предлог Комисије за категоризацију, надлежни општински орган са роком важности од 3 (три) године.
10. Подносилац захтева сноси **трошкове** одређивања категоризације, које је обавезан да плати пре подношења захтева за одређивање категорије (општина може да наплати трошкове за излазак Комисије, израду решења и израду прописане табле)
11. На решење о категоризацији може се изјавити **жалба** Министарству надлежном за туризам у року од 15 дана од пријема решења. Жалба се предаје општинском органу који је донео решење са доказом о уплати административне таксе (копија уплатнице).

О Б А В Е З Е ВЛАСНИКА КАТЕГОРИЗОВАНИХ ОБЈЕКТА !!!

Најважније обавезе власника категоризованих објеката у сеоским домаћинствима су да :

- ◆ на улазу у категоризовану собу, апартман или камп **истакну таблу** (добиа се у општини) о врсти и категорији објекта
- у категоризованом објекту стално **држе Решење** о одређивању врсте и категорије објекта
- склопе **уговор са посредником** (организације регистроване за обављање туристичке тј. угоститељске делатности). Уговор се може да склапа са неограниченим бројем посредника.
- ◆ доставе надлежном органу општинске управе копију уговора са посредником
- **стално одржавају ниво и обим услуга** у складу са врстом објекта и добијеном категоријом;
- * истакну у свакој смештајној јединици на видном месту:
**кућни ред,
инвентарску листу и
ценовник услуга** и да се придржавају тих цена
- ◆ да у ценовнику **јасно назначе износ боравишне таксе** у складу са важећим Законом о боравишној такси и Одлуком о боравишној такси своје општине;
- Са посебном пажњом воде **књиге домаћих и страних гостију**
- ◆ да у ценовницима, промотивним материјалима (проспекти, визит карте, интернет, цд и остали аудио и видео материјали) и промотивном наступима (интервјуи, конференције за штампу, наступи на сајмовима и сл) **јасно назначе врсту и категорију свог објекта** коју су добили решењем општине

- да послују **у складу са општеприхваћеним нормама угоститељске струке** (комуникација са гостима, решавање конфликтних ситуација, прихватање и отказивање резервација, поступак са заборављеним стварима гостију, поступање у случају болести или смрти госта...)

ПРАВНИ ОКВИР

Најважнији правни акти од значаја за категоризацију и рад сеоских туристичких домаћинстава су:

- **Закон о туризму** ("Сл.гласник Р. Српске" бр. 112/07-пречишћен текст). Обратити пажњу на одредбе о:
 - сеоском туризму (чланови 32 и 33)
 - подстицању развоја туризма (чланови 47-56)
 - надзору и казним одредбама (чланови 58-64)
- **Закон о угоститељству** ("Сл.гласник Р. Српске" бр. 112/07-пречишћен текст). Обратити пажњу на одредбе о:
 - сеоском туризму (чланови 21- 23)
 - обавезама угоститеља (чланови 25 и 26)
 - надзору и казним одредбама (чланови 27-34)
- **Правилник о начину пружања услуга у сеоском домаћинству** ("Сл.гласник Р. Српске" бр. 13/05, 62/05, 72/06). Обратити пажњу на одредбе о:
 - минималним и условима за објекте (чланови 4-22)
 - категоризацији (чланови 23-30)
 - означавању категоризованих објеката (чланови 31 и 32)
- **Закон о боравишној такси** ("Сл.гласник Р. Српске" бр. 118/05)
- **Одлука о боравишној такси** (доноси Општина на чијој се територији налази категоризовани објекат)

НАЈЧЕШЋА ПИТАЊА

999

- Да ли објекти сеоских туристичких домаћинстава морају да раде током целе године?
Не. Могу да раде и **сезонски** (ипр април-октобар, мај- септембар, децембар-фебруар...) али о сезонском пословању морају да писмено обавесте надлежни општински орган.
- Ко и како одређује цене смештаја и исхране сеоских домаћинстава?
Искључиво аласници водећи рачуна о нивоу услуга које пружају, дужини боравка, односу понуде и тражње, сезони, ценама конкуренције али и у складу са договором са локалном туристичком организацијом и туристичким агенцијама.
- Да ли сеоско домаћинство мора да пружа и услуге исхране?
Може али не мора. Услуге исхране сеоско домаћинство може да пружа само гостима којима издаје смештајне јединице (чл.21 став 2 Закона о угоститељству)
- Која лииа могу да пружају услуга у сеоском туристичком домаћинству?

Само чланови домаћинства тј. не може да се користи рад лица која нису чланови тог домаћинства (члан 22 Закона о угоститељству).

- **Какав је поступак за промену категорије?**
Врло једноставан. Када објекат стекне услове за вишу категорију (нпр. због реиовирања) или кад више не испуњава услове за постојећу, власник је дужан да поднесе захтев општинском органу за промену категорије. Комисија за категоризацију ће утврдити ново чињенично стање и предложити одговарајућу врсту и категорију објекта (члан 30 Правилника).
- **Какав је поступак у случају престанка обављања ове делатности?**
Довољно је писмено обраћање власника надлежном општинском органу који ће донети акт о престанку обављања делатности.
- **Које још услуге, осим смештаја и исхране, могу да пружају сеоска туристичка домаћинства?**
Услуге: изнајмљивање коња за јахање, лова и риболова на сеоском домаћинству, берба воћа и поврћа, брање плодова и гљива (чп. 33 Закона о туризму)...чиме се заокружује понуда сеоског домаћинства и ствара предуслов за веће приходе од бављења туризмом.
- **Да ли постоје подстицајна средства (под повољним условима) државних органа, општина и градова за унапређење овог вида туристичке понуде?**
Да. Министарства надлежна за туризам и за пољопривреду могу да расписују конкурсе која су у функцији подстицања сеоског туризма, нпр. давање **кредита** под повољном условима и **бесповратних средстава** (ипр. за адаптацију постојећих капацитета, реновирање купатила, увођење централног грејања, за израду промотивног материјала и сл).
Општине и градови такође могу да одреде одређена средства како би подстакли и помогли власницима сеоских туристичких домаћинстава.
- **Да ли постоје још неке подстицајне мере за сеоска домаћинства, поготово за она који тек почињу да се баве овом делатношћу? Да.**
Поменута министарства, општине и градови, туристичке организације, привредне коморе, струковна удружења али и други субјекти организују **едукације- обуке** кроз семинаре и радионице. Организују се и **посете успешним сеоским домаћинствима** у земљи и иностранству. У оквиру ових обука, могу се добити врло практичне информације које су применљиве и пракси, Такође, пружа им се и помоћ око **наступа на сајмовима туризма** (стручни сазвети, бесплатан штанд...)

ВАЖНИТЕЛЕФОНИ

За успешан рад сеоских туристичких домаћинстава значајне су, поред осталих и следеће институције:

- Општинска/градска управа - служба задужена за туризам
- Локална туристичка организација
- Регионална туристичка организација
- Турисгичка организација Републике Српске -ТОРС
(Бана Милосављевића бр. 5, Бања Лука 78000; 051/229-720, 051/231-670, факс 051/229-721; 1:or5@1:eo!.ne(

Министарство туризма и трговине (Трг Републике Српске 1, Бања Лука 78000; 051/338-769, факс 051/338-864; *чтм.*

У1ас1аг5.пе! : ,
тП@т1±.у1ас1аг5.пе1:}

Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства
(Трг Републике Српске 1, Бања Лука 78000; 051/338-415, факс 051/338-865; \пллвд.у1ас1аг5.пе1 тр5@у1ас1аг5.пе1:)

Регионална привредна комора
Привредна комора Р. Српске (Ђуре Даничића 1/2, Бања Лука

Одбор за туризам 051/215-744, 215-833, факс 051/215-565
котогаз.ђа, ркг5@вНс.пе1.;

Удружење туристичких агенција Републике Српске- Бања Лука

остала струковна удружења (нпр. туристичка удружења и друштва на нивоу села, општина и градова; удружења предузетника; удружења сеоских туристичких домаћинстава, удружења туристичких водича)

Такође, од користи могу да буду и следећи субјекти у Р. Србији:

Клуб туристичких новинара (Кондина 14, 11000 Београд;

шшу.кЈпз.огд ; оNесе@к1п2.огд.)

Удружење новинара за пољопривреду АГРОПРЕС (Војводе Степе 596, 11000 Београд; \л/уш.адгоре55.огд.гз
оNесе@адгоре55.огд.гз)